

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de yaşanan ekonomik kriz ve gıda enflasyonu nedeniyle giderek daha fazla yetersiz beslenmek zorunda bırakılan çocuklarda yaşanan sağlık sorunların araştırılması, tespiti ve çocukların sağlıklı ve yeterli beslenebilmesi için etkili bir kamu politikasının oluşturulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

GEREKÇE

Anne Çocuk Eğitim Vakfı’nın yaptığı Türkiye’de 0-6 Yaş Çocuğun Durumu araştırmasına göre, ülkemizde 5 yaşından küçük çocukların yüzde 9.5’inde, en yoksul yüzde 20’lik kesimdeki 5 yaş altı çocukların ise yüzde 18.3’ünde bodurluk görülmektedir. İzlenen hanelerin çoğunda çocukların “gelişim bozukluğu”, “öğrenim güçlüğü” tanısı almış olduğu yine aynı araştırmada belirtilmektedir. Ayrıca Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği’nin 2021’de hazırladığı rapora göre, geçici koruma altındaki 6-9 aylık Suriyeli her 13 çocuktan birinin düşük kiloya sahip olduğu ve her 6 çocuktan birinin de kilosuna göre kısa boylu olduğu tespit edilmiştir.

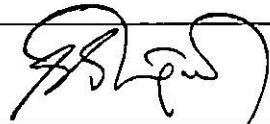
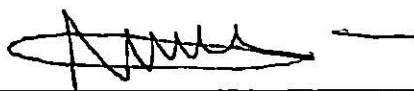
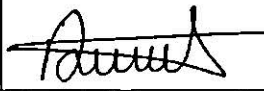
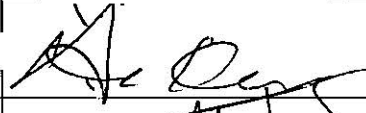
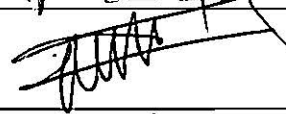
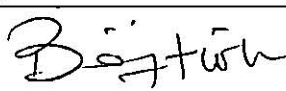
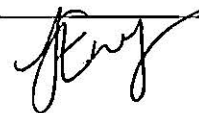
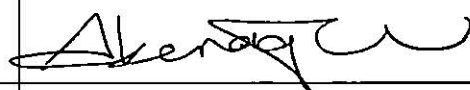
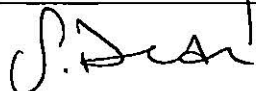
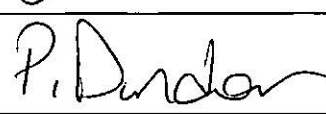
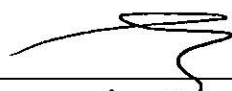
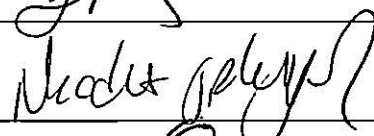
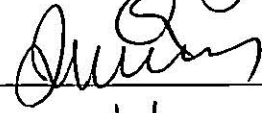
Türkiye’de Okul Çağı Çocuklarında Büyümenin İzlenmesi Araştırma Raporu’nda kronik açlık çeken çocukların bodur kaldığı; fiziksel bodurluğun bir süre sonra ruhsal bodurluğu ve kompleksli bir yaşamı beraberinde getirdiği belirtilmektedir. 2020 yılında 30 Avrupa ülkesi arasında en yüksek çocuk yoksulluğuna sahip iki ülkeden biri olan Türkiye’de Nisan 2022’de üç hekim tarafından yapılan bir çalışmada ilkökul, ortaokul ve lise çağında olan 6-19 yaş arası bin 49 çocuk üzerinde inceleme yapılmış ve 536’sı oğlan, 513’ü kız olan bu çocukların obezite, hipertansiyon ve kansızlığa ilişkin değerlerine bakılmıştır. Türk Aile Hekimleri Dergisi’nde yayımlanan bu çalışmaya göre her dört çocuktan biri çok düşük kiloya sahip ve kız çocuklarının yüzde 85’i, oğlan çocuklarının ise yüzde 68’i kansızlıkla mücadele etmektedir.

Giderek derinleşen yoksulluk, kendini ilk başta yeterli gıdaya erişememe, dengeli ve yeterli beslenememe ve temiz içme suyuna erişememe sorunlarında göstermektedir. Ekonomik kriz ve buna bağlı derinleşen yoksulluk nedeniyle yetişkinler ve özellikle çocuklar tek tip -korbanhidrat ile beslenmeye- ve günde sadece bir kere beslenmeye itilmektedir. Fazla miktarda karbonhidrat tüketimi obezite, hipertansiyon, diyabet, metabolik sendrom gibi obezitenin tetiklediği sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Ayrıca yetersiz beslenen çocuklarda gelişim geriliğinin yanı sıra metabolik sendrom, avitaminozlar, demir yetersizliği anemisi, iyot yetersizliği hastalıkları

görülmektedir. Dengeli ve sağlıklı beslenememek çocuklarda bağışıklık sisteminin zayıflamasına ve enfeksiyon hastalıklarına yol açmakta ve çocukların kansere yakalanma riskini arttırmaktadır. Öte yandan; doğal yaşam alanlarının ve ormanların maden işletmeleri gibi yatırımlara açılması, bu işletme atıklarının doğal su kaynaklarına karışması ile tarımda kullanılan toksik kimyasal maddeler su kirliliğine yol açıp giderek daha fazla sulak alanın yok olmasına sebep olmaktadır. Bir yandan aşırı kullanım, endüstriyel-tarımsal-kentsel faaliyetlerin yol açtığı tahribat ve kirlilik sorunu ile son elli yılda 1,3 milyon hektar sulak alan kaybolurken bir yandan da yaşanan ekonomik kriz nedeniyle sadece son beş ayda hazır içme sularına %150 oranında yapılan zamlar özellikle çocukların temiz içme suyuna erişme güvencesini yok etmektedir.

Çocuklarda yetersiz beslenmek ve temiz içme suyuna erişememekten kaynaklanan sağlık sorunları aynı zamanda yetişkin hayatta devam edecek bir halk sağlığı sorununa işaret etmektedir. Tüm bu nedenlerle çocukların beslenme süreçlerinde yaşanan sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin araştırılması, özellikle okul destekli beslenme ile ilgili kamu politikaların üretebilmesi ve uygulamaya geçilebilmesi için ivedilikle Meclis Araştırma Komisyonu kurulmalıdır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	NUSRETTİN MAGİN	ŞANLIURFA	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5			
6	ABDULLAH KOC	AĞRI	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	